

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 24/04496-1
Saksbehandler Elisabeth Helen Bjørnsdatter Rytterager

Temaplan for næringsutvikling - 1. gangs behandling

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Utvalg for næring, eiendoms- og stedsutvikling	15.04.2024	2/24

Utvalg for næring, eiendoms- og stedsutvikling har behandlet saken i møte 15.04.2024 sak 2/24

Behandling:

Utvalget fremmet følgende felles endringsforslag:

Temaplan for næringsutvikling legges ut på offentlig høring i seks uker.

Votering:

Utvalgets endringsforslag støttes enstemmig

Utvalg for næring, eiendoms- og stedsutviklings vedtak 15.04.2024:

Temaplan for næringsutvikling legges ut på offentlig høring i seks uker.

Saksfremlegg

Temaplan for næringsutvikling - 1. gangs behandling

Kommunedirektørens innstilling

Temaplan for næringsutvikling legges ut på offentlig høring i fire uker.

Sammendrag

Temaplan for næringsutvikling 2024-2036 har til hensikt å gi retning og innhold til Nordre Follo kommunes langsiktige næringspolitikk. Målene i kommuneplanen danner utgangspunkt for innsatsområdene i temaplan for næringsutvikling.

Næringsutvikling handler om vekst og verdiskaping. Både virksomheter som allerede er etablert i kommunen og virksomheter som kan se verdien av å etablere seg i Nordre Follo i fremtiden, er viktige målgrupper for kommunens næringsstrategi.

Temaplanen viser til at vi i Nordre Follo har et godt utgangspunkt for næringsvekst. Mange bedrifter har valgt å etablere seg her, og det er en vekst i antall nye etableringer. Kommunen og regionen kjennetegnes av en befolkning med høy utdanning og relevant kompetanse for fremtidens jobber. Vår beliggenhet og infrastruktur vil også fremover utgjøre et fortrinn, og nærhet til kunnskapsarenaer, kulturtilbud og byliv er med på å styrke vår næringsattraktivitet.

Planen beskriver hvordan nettopp næringsattraktivitet og arbeidsplassutvikling er nært knyttet til kommunens bosteds- og besøksattraktivitet. Dette perspektivet er særlig viktig i en tid med stadig færre yrkesaktive og flere eldre, og der kampen om å tiltrekke rett arbeidskraft tilspisser seg.

En kartlegging av nærings- og arbeidslivet i Nordre Follo ses opp mot innbyggernes tilgang på relevant arbeid i hjemkommunen. En høy og økende grad av pendling ut av Nordre Follo i forbindelse med jobb, og en tilsvarende høy grad av pendling inn til kommunen for å jobbe her, forteller at kommunens innbyggere i mindre grad tar del i det lokale arbeidsmarkedet. Innbyggerne er imidlertid etterspurt arbeidskraft i andre kommuner og områder. Å legge til rette for at flere kan finne attraktivt arbeid nær hjemstedet, kjennetegner velfungerende lokalsamfunn og vellykket næringsutvikling.

Samtidig veves målene for nærings-, samfunns- og befolkningsutvikling stadig tettere sammen. Økt samspill med næringslivet kan styrke kommunens samfunnsutviklerrolle og våre forutsetninger for å inkludere flere i arbeid og løse andre utfordringer knyttet til sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

For å støtte opp under målene for næringsutvikling, peker temaplanen på tre sentrale innsatsområder som bør legges til grunn ved vurderinger og vedtak som har konsekvenser for lokalt arbeidsmarked:

- **Attraktivitet** – hvordan vi legger til rette for at næringslivet ønsker å være i Nordre Follo
- **Fremtidsrettet næringsvekst** – hvordan vi ser næringsvekst i sammenheng med innbyggernes kompetanse og fremtidige behov innen næringslivet
- **Samskaping** – hvordan vi oppnår utvikling gjennom partnerskap og deling av kunnskap

For hvert innsatsområde er det identifisert tre strategiske initiativ som belyser særlige fokusområder. En separat handlingsplan fastsetter tiltak for de til sammen ni strategiske initiativene i temaplanen.

Faktaopplysninger

Bakgrunn for planen

I tilknytning til Nordre Follo kommunes planstrategi for 2020-2023 ble det vedtatt å utarbeide en temaplan for næringsutvikling som «optimaliserer effekten av Follobanen og Nordre Follo kommunes rolle i regionen». Til grunn for temaplanen, ligger kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Kommuneplanen fastsetter vesentlige satsningsområder, mens temaplanen fastsetter prioriteringer. Arbeidet med planen har pågått over tid, men koronapandemien har gjort det nødvendig å prioritere avhjelpende tiltak overfor næringslivet i deler av planstrategiperioden. Nå legges planen fram for 1. gangs behandling, etterfulgt av en offentlig høringsperiode.

Vedlegg: Temaplan for næringsutvikling 2024-2036

Formål og resultatmål

Formålet med planen er å konkretisere hvordan kommunen skal styrke næringssetningen. Til grunn for vurderingene er markedstrender, konkurransefortrinn og barrierer. Resultatmålet er en bredt forankret plan som gir føringer for hvordan kommunen legger til rette for bærekraftig næringsvekst.

Medvirkning

En prosjektgruppe har hatt i oppgave å forankre mål og tiltak med relevante fagområder og målgrupper. I arbeidet med planen har vi lagt til rette for innspill fra

- folkevalgte (samling med kommunestyret i august 2022)
- næringslivet (møter og intervjuer)
- utbyggere (innspill gjennom forum)
- innbyggere (spørreundersøkelse knyttet til sysselsetting/arbeid)
- Folloregionens Næringsforening (møter)
- kommunens ulike fagområder (møter og innspillsrunder)
- regionale nettverk (faggrupper innen næringsutvikling)

Innspill fra næringslivet

Utover ordinære møter med næringslivet, gjennomførte kommunen 25 bedriftsbesøk (intervjuer med daglig leder) i januar 2023 for å innhente innspill til temaplanen. Alle bedrifter besvarte fem spørsmål knyttet til opplevelsen av å drive virksomhet i Nordre Follo og tanker om videre vekst og utvikling her. Med bakgrunn i svarene, identifiserte vi en rekke sammenfallende betraktninger.

Handlingsplan

Det foreligger en administrativ handlingsplan med oppgaver og ansvar for å kunne nå målene i temaplanen. Implementering av tiltak og mindre justeringer foregår løpende.

Avgrensning/rammer

Temaplan for næringsutvikling belyser potensialet for vekst og økt verdiskaping. Planen er ikke ment å skulle beskrive alle næringsrettede aktiviteter. Temaplanen inngår i Nordre Follo kommunes planhierarki og er underordnet kommuneplanen. Kommuneplanens arealdel 2023-2034 er kommunens overordnede og juridisk bindende styringsdokument for arealregulering.

Målestokk for å lykkes med næringsutvikling

Vekst i antall lokale arbeidsplasser benyttes gjerne som fremste målestokk for hvordan kommuner lykkes med sin næringsstrategi. Også tall for lokal verdiskaping og nye etableringer vektlegges. For Nordre Follo kommune er det særlig relevant å måle utviklingen innen «kortreise arbeidsplasser» og andel innbyggere som finner relevant arbeid lokalt. Også inn- og utpendlingstallene gir verdifull innsikt.

Målet om at flere innbyggere skal kunne finne relevant arbeid der de bor, løftes av mange kommuner. Også Akershus fylkeskommune fremhevet dette målet da nytt fylkesråd tiltrådte høsten 2023.

Hva kjennetegner kommuner som lykkes med næringsutvikling?

I en analyse av 17 kommuner med gunstigere næringsutvikling enn det befolkningsutviklingen skulle tilsi, peker NHO/KS på følgende fellesnevner ved kommuner som lykkes:

1. Knytter næringsutvikling til befolkningsutvikling og øvrig arbeid for gode lokalsamfunn
2. Tar utgangspunkt i geografiske og næringsmessige fortrinn og utfordringer
3. Utvikler og holder fast på en langsiktig strategi for næringsutvikling
4. Forankrer arbeidet godt både i administrativ og politisk ledelse
5. Har bred innfallsvinkel til næringsutvikling på tvers av kommunale sektorer
6. Involverer lokalt næringsliv i strategisk planlegging
7. Har god dialog med næringslivet på administrativt og politisk nivå
8. Ser egen innsats som en del av regionens arbeid for positiv næringsvekst

Lover og regler

Næringsutvikling er ikke en lovpålagt kommunal oppgave, men en sentral del av kommunens samfunnsutviklerrolle.

FNs bærekraftsmål

Temaplanen vektlegger ett mål innenfor hver av de tre dimensjonene for bærekraft:

- Økonomisk bærekraft: FNs bærekraftsmål 8 – Anstendig arbeid og økonomisk vekst
- Sosial bærekraft: FNs bærekraftsmål 11 – Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- Miljømessig bærekraft: FNs bærekraftsmål 13 – Stoppe klimaendringene

Overbyggende for alle målene er FNs bærekraftsmål 17 – Samarbeid for å nå målene

Økonomiske konsekvenser

Vedtaket har ingen økonomiske konsekvenser. Når temaplanen skal vedtas etter høringsperioden, må eventuelle økonomiske konsekvenser utredes og innarbeides i kommunens økonomi- og handlingsplan.

Alternative løsninger

Relevansen av en temaplan for næringsutvikling knytter seg særlig til det tette samspillet mellom næringsutvikling, samfunnsutvikling og befolkningsutvikling. Temaplanen tilfører innsikt og kobler utviklingsmålene sammen. Uten en egen temaplan, vil mål og oppgaver gå frem av kommuneplanen og økonomi- og handlingsplan.

Dette er Nordre Follo kommunes første plan for næringsutvikling. De fleste (større) kommuner støtter opp sin næringsstrategi gjennom en næringsstrategi. Planen er et referansedokument for kommunens samarbeidspartnere innen næringsutvikling. Bedrifter som kan være interessert i å etablere seg i kommunen vil ofte også søke informasjon gjennom en tilgjengelig plan for næringsutvikling.

Kommunedirektørens vurdering

Temaplan for næringsutvikling 2024-2036 peker ut vesentlige satsningsområder for å kunne oppfylle de næringsrelevante målene i kommuneplanen.

Kommunedirektøren anbefaler at temaplanen legges ut på offentlig høring i fire uker.

Ski, 15.03.2024

Øyvind Henriksen
kommunedirektør

Anne Melsom
kommunalsjef

Vedlegg

NordreFollo_Temaplan_for_næringsutvikling_2024